

Innspill til tiltaksplaner for Snøhetta og Knutshø Villreinområder

Det vises til arbeid med tiltaksplaner for Snøhetta og Knutshø villreinområder, samt til møte i Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø villreinområder 17.04.2023. Villreinnemnda ønsket å gi uttalelse til arbeidet. Nemndas uttalelse er i sak 26-2023:

Vedtak

Anbefalte tema til arbeid med tiltaksplaner for begge villreinområdene:

Aktiviteter som kiting og elsykling bør utløse en føre var holdning. Det bør innføres restriksjoner i villreinområder.

Bestandsforvaltning

Det er ønskelig å foreta en grundig bestandsdynamisk analyse for å se i hvilken grad klima, rovviltrykk, og andre påvirkningsfaktorer kan bidra til å forklare den negative utviklingen i slaktevekter

Anbefalte tema til arbeid med tiltaksplaner for Snøhetta villreinområde:

Moskusen er en innført art. Moskusstammen er en sentral del av utfordringen fordi den genererer svært mye ferdseil. Statsforvalter og overordnede myndigheter er eier av utfordringen. Nasjonalparkmyndigheten, som innvilger dispensasjon til organisert ferdseil for å se på moskus, må gjøres oppmerksom på utfordringsbildet.

Stroplsjødalen og Hjerkinplatået:

Den store menneskelige ferdseilen i Stroplsjødalen hindrer reinens naturlige arealbruk og vandring mellom fjellene i Oppdal og Hjerkinplatået for å nå viktige beiteområder. Det er flere sentrale aktører av denne utfordringen. Stisystemer (trolig DNT) fra Kongsvold og Grønbakken til Reinheim (DNT Oslo og Omegn), og Åmotdalshytta (KNT), Reinheim (DNT Oslo og Omegn), og den ferdseilen disse hyttene genererer må vurderes. Dette vurderes i dag som en stor utfordring for reinen i Snøhetta

Snøheimveien og Hjerkinplatået:

Den store menneskelige ferdseilen i Snøheimveien hindrer reinens naturlige arealbruk og vandring mellom fjellene i Oppdal og Hjerkinplatået for å nå viktige beiteområder. Det er flere sentrale aktører av denne utfordringen. Dovre kommune og DNT Oslo og Omegn. Snøheim og den ferdseilen denne hytta genererer må vurderes. Dette vurderes i dag som en stor utfordring for reinen i Snøhetta, og en viktig årsak til manglende måloppnåelse i kvalitetsnormen.

Menneskelig aktivitet langs Aursjøvegen mellom Eikesdal og Sunndalsøra i Molde og Sunndal kommuner:

Den menneskelige aktiviteten langs veien hindrer / begrenser reinen i å vandre nord og sør vest for Aursjødemningen og mellom Snøhetta øst og vest i Torbudalen. Dette vurderes som en stor utfordring for reinen i Snøhetta, og en viktig årsak til manglende måloppnåelse i kvalitetsnormen. Aursjøvegen AS er sentral aktør av utfordringen.

Menneskelig aktivitet ved fritidsboliger ved Aursjødemningen, Torbuhalsen, i Molde kommune:

Menneskelig aktivitet her hindrer reinen å bruke gamle vandringsområder mellom Snøhetta øst og vest. Den menneskelige aktiviteten til og fra, og i området, bidrar til å dele stammen i to. Dette vurderes som en stor utfordring for reinen i Snøhetta, og en av flere årsaker til manglende måloppnåelse i kvalitetsnormen. Sunndal kommune er som arealplanmyndighet sentral aktør av utfordringen.

Aursjøbassenget/Aursjøen i Lesja og Molde kommuner:

Aursjøen er en regulert innsjø på grensen mellom fylkene Innlandet og Møre og Romsdal. Før reguleringen i 1953 var det tre innsjøer, Sjøen er 30 km lang. Den kunstige dammen har oversvømmet gamle trekkveier og hindrer reinen å bruke gamle vandringsområder mellom øst og vest i Snøhetta. Dette bidrar til å dele stammen i to. Dette vurderes som en stor utfordring for reinen i Snøhetta, og en av flere årsaker til manglende måloppnåelse i kvalitetsnormen. Statkraft Energi AS er tiltakshaver og er sentral aktør av utfordringen.

Menneskelig aktivitet ved fritidsboliger og utfartsanlegg ved Bjorli (Gravdalen) i Lesja kommune:

Den menneskelige aktiviteten innover fjellet hindrer / begrenser reinen i å vandre til og fra de vestlige delene av Snøhetta. Dette vurderes i dag som en middels stor utfordring for reinen i Snøhetta, og en av flere årsaker til manglende måloppnåelse i kvalitetsnormen. Potensialet for stor utfordring er økende med planlagt økning i antall fritidsboliger og utbygging av utfartsanlegg. Aktivitet fra utfartsanlegget på Bjorli og det planlagte alpinanlegget i Eikesdalen vil redusere reinens bruk av de vestligste områdene av villreinområdet. Lesja kommune er som arealplanmyndighet sentral aktør av utfordringen.

Gravdalen, Eikesdalen alpinanlegg i Molde kommune:

Eikesdalen Alpinanlegg AS ble etablert i desember 2004. Selskapets hovedmålsetning er å bygge ut og drifte et alpinanlegg i fjellene i Eikesdal. Dette vurderes i 2022 som en liten utfordring for reinen i Snøhetta. Dersom alpinanlegget blir bygd er det potensiale for en stor utfordring. Aktivitet fra det planlagte alpinanlegget i Eikesdalen og utfartsanlegget på Bjorli vil redusere reinens bruk av de vestligste områdene av villreinområdet. Molde kommune er som arealplanmyndighet sentral aktør av utfordringen.

Trekk mellom Snøhetta og Knutshø

Trekket mellom Snøhetta og Knutshø ved Gåvålia-Hjerkinnshø har opphørt. E6, jernbane og ferdsel knyttet til dette hindrer reinen å vandre mellom viktige sesongbeiter. Det er ønskelig å bedre tilgangen til sesongbeiter i en tid hvor klima endres og det blir mer nedbør.